

SIRADAN BİR İŞÇİ NASIL DAVRANIR?

Aydınlık Gazetesi, 29 Mart 2014

Yıldırım Koç

İnsanlar, doğal olarak, rahatlarına düşkündür. Normal bir insan, başını derde sokmadan rahat ve huzur içinde yaşamayı tercih eder. Böyle davrandığı için de onu kınayamazsınız.

Başını gönüllü olarak belaya soğanların bir bölümü, bunu öbür dünyaya yatırım için yapar. Bu dünyada özveride bulunur; ancak bunun karşılığında öbür dünyada sonsuza kadar sürecek bir huzura kavuşacağına inanır.

Dünyayı değiştirmek için bir karşılık beklemeden maddi/manevi özveride bulunanlar azınlıktadır. Onlar da kendi vicdanları ve beyinlerine karşı borçludurlar. Baskıya, zulme, sömürüye boyun eğmenin insanlıkla bağdaşmadığını düşünürler. Bağımsız ve demokratik bir Türkiye, sınıfsız ve sömürsüz bir dünya için çaba gösterirler.

Sıradan Bir İşçi Ne Zaman Harekete Geçer?

Sorun, bu dünyada rahat ve huzur peşinde olan büyük çoğunluğun ne zaman harekete geçeceği.

Nüfusumuzun artık üçte ikisi ücretlilerden (en geniş tanımıyla işçi sınıfından) oluştuğuna göre, sıradan bir işçinin nasıl davrandığını anlamazsanız, daha iyi bir dünyayı kurma mücadelesinde başarılı olamayız.

Sıradan bir işçi, gerçek ücreti (satılma gücü) arttığı, yaşam standardı yükseldiği, işsizlik korkusu yaşamadığı sürece, sınıf kimliğini geri plana iter. Emperyalist ülkelerde bu durumdaki işçiler arasında politika konuşma eğilimi bile iyice zayıflar. Türkiye’de insanlar, sınıf kimlikleri veya aidiyetleri dışındaki kimlikleriyle de sorunlar yaşadığından, sınıf kimliği geride kalırsa, diğer kimlikler ve onlara dayalı sorunlar ön plana çıkar.

Sıradan bir işçi son derece uyanıktır; çıkarını iyi bilir. Sınıf hareketiyle somut bağı olmayan bazı kişiler, insanlarımızın uyanıklığı konusunda yanlış izlenimler edinebilir. İşçimiz uyanıktır ve kolaycıdır; uzun vadeli ve köklü çözümler yerine, günü kurtarma eğilimi ön plandadır. Her insan gibi, sorunları en kestirme ve düşük maliyetli yol ve yöntemlerle aşmaya çalışır.

Sıradan bir işçi bencildir. Anadolu’nun bir imece, dayanışma, komşuluk hatırı geleneği vardır. Ancak bu gelenekler ekonomik ilişkilere bağlıydı. Köyde ayakta kalırsanız, bazı işleri imeceyle, dayanışma içinde yapmak zorundaydınız. Komşuluk hatırı ve ilişkileri olmadan bir köyde ve yapısı çok fazla değişmeyen bir mahallede ayakta kalabilmek olanaksızdı. Günümüzde bu önkoşullar değişti. İmece de kalmadı, dayanışma da. İnsanlar kapitalist ilişkilerle bencilleşti, bireycileşti. Bu süreç de son derece normal. Bu nedenle, hayatın mücadeleye ve dayanışmaya zorlamadığı sıradan bir işçiden, kapitalizm öncesi ilişkilerin ürünü olan imeceyi, dayanışmayı, komşuluk hatırını bekleyemezsiniz.

Dayanışma Yeniden Nasıl Gelişecek?

Peki, sıradan bir işçi hep böyle mi kalacak? Bu toplum, imeceyi, dayanışmayı, komşu hatırını bir daha yaşayamayacak mı?

Yaşayacak; çünkü içinde geçeceğimiz süreç, sıradan bir işçinin dayanışmasız ayakta kalmasına olanak tanımayacak. Kapitalizm öncesi dönemin iktisadi ilişkileri nasıl imeceyi, dayanışmayı zorla geliştirmişse, günümüzün koşulları da bunları geliştirecek.

Nasıl mı?

Birileri bunları onlara öğrettiği veya öğreteceği için değil. Tabii ki, örnekler önemli olacak. Bir siyasi partinin içinde yaratılan ve yaşanan yoldaşlık, kardeşlik, dostluk, dayanışma ilişkileri, kapitalizmin bencilliğine batmış sıradan işçiler için güzel bir örnek olacak.

Ancak insan, bu güzel örnek nedeniyle tavırlarını değiştirmeyecek.

Hayat zorladığında değiştirecek.

Kapitalizm sadece araba, ev, cep telefonu, yeni televizyon, güzel mobilyalar, otomatik çamaşır makinesi, bulaşık makinesi, güzel bir buzdolabı, derin dondurucu, güzel elbiseler değildir.

Ekonomik krizler ve savaşlar, kapitalizmin bencilleştirdiği işçilere, ayakta kalabilmek için birlikte mücadele etmekten başka çare bırakmaz.

Şimdi öyle bir döneme giriyoruz. Sıradan işçilerimiz, hayatın zorlamasıyla, kapitalizmin bozduğu rahatlarına yeniden ve farklı biçimde kavuşabilmek için, yoldaşlığı, dayanışmayı, kardeşliği, birlik bütünlük için mücadele etmeyi öğrenecekler; başka çareleri kalmadığından.